

สรุปข่าวการระบาดระหว่างวันที่ 17 – 24 มิถุนายน 2545

โดย พ.ญ. ศิวพร ขุมทอง

พ.ญ. วรรณฯ หาญเชาว์วรกุล

กองระบาดวิทยา

รายงานการเกิดโรค/การระบาดใหม่

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	ผลการดำเนินงาน
Severe diarrhea จ. ปัตตานี	สสจ. ปัตตานี 24 มิถุนายน 2545	จากรายงานสถานการณ์เฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ที่ 24 มีผู้ป่วยใหม่จำนวน 2 ราย รวมเป็นผู้ป่วยทั้งหมด 25 รายในปีนี้ ผู้ป่วยรายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 18 มิถุนายน ออกสอบสวนโรควันที่ 20 มิถุนายน 2545 ตรวจพบเชื้อ <i>Vibrio cholerae</i> Eltor inaba ทั้งหมด จากการสอบถามทาง สสจ. พบว่าส่วนมากเป็นอาชีพประมง พบเชื้อในแหล่งน้ำของเรือ และบนเรือ ผู้ป่วยแต่ละรายไม่มีความสัมพันธ์กันโดยตรงนอกจากมีอาชีพประมงเหมือนกัน อาหารทะเลที่ขายจะขายทั้งในปัตตานี นราธิวาสและภาคกลาง ทางจังหวัดได้เข้มงวดเรื่องการสอบสวน ได้กำชับให้ดูแลเรื่องคลอรีนในน้ำประปา และแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ	- ติดตามรายงานสอบสวนโรค - ติดตามสถานการณ์
Tetanus Neonatorum จ. สระแก้ว	สสจ. สระแก้ว 20 มิถุนายน 2545	ผู้ป่วยเด็กชาย อายุ 7 วัน บิดาเป็นคนไทย มารดาเป็นคนเขมร คลอดที่ปอยเปตเมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2545 หมอดำแยใช้มีดโกนตัดสายสะดือ แต่ไม่มีข้อมูลว่าได้นำยาสมุนไพรรักษาหรือใส่สายสะดือหรือไม่ มารดาฝากครรภ์ที่ รพ. วัฒนานคร แต่ไม่ได้มาตรวจตามนัด เริ่มป่วยวันที่ 10 มารักษาวันที่ 13 มิถุนายน 2545 ที่รพ.วัฒนานคร เสียชีวิต 14 มิถุนายน 2545 ขณะส่งตัวมารับการรักษาต่อที่รพ.จังหวัด แพทย์ที่รพ. วัฒนานครให้การวินิจฉัยว่าเป็น Tetanus Neonatorum	จบการสอบสวน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	ผลการดำเนินงาน
Measles จ. พะเยา	สสจ. พะเยา 20 มิถุนายน 2545	ได้รับรายงานผู้ป่วย 31 ราย ในรอบสัปดาห์ที่ 24 เป็นผู้ป่วยเด็กในศูนย์เด็กอายุ ต่ำกว่า 7 ปี ในอำเภอเชียงคำ ตำบลร่มเย็น จากการสอบสวนพบว่าเป็นชาวเขา ประวัติการรับวัคซีนไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ในพื้นที่พบว่าประชาชนไม่ต้องการให้เด็กฉีดวัคซีน เนื่องจากมีอาการไข้ภายหลังการฉีด วันเริ่มป่วยของผู้ป่วยรายสุดท้ายคือ 7 มิถุนายน 2545 ทางอำเภอได้ดำเนินการเพิ่มความครอบคลุมของวัคซีนในพื้นที่ดังกล่าว คาดว่าการระบาดจะสงบ	ติดตามสถานการณ์จากรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน
Hand foot mouth จ. นครสวรรค์	สสจ. นครสวรรค์ 12 มิถุนายน 2545	ในรอบสัปดาห์นี้ยังมีผู้ป่วยเพิ่ม 4 ราย พบผู้ป่วยตั้งแต่เดือน กพ. จนถึงปัจจุบันรวม 38 ราย กระจายใน 9 อำเภอ อำเภอเมืองมีผู้ป่วยมากที่สุด 10 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่อายุ 1-4 ปี ไม่มีผู้ป่วยเป็นกลุ่มชัดเจน ขณะนี้ยังไม่มี Confirmed diagnosis สสจ. ได้เก็บอุจจาระผู้ป่วย 2 รายส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการและรอผลอยู่	ติดตามสถานการณ์
Hand foot mouth จ. กำแพงเพชร	สสจ. กำแพงเพชร 20 มิถุนายน 2545	ในสัปดาห์นี้ได้รับรายงานผู้ป่วย 4 ราย พบว่ามีผู้ป่วยมากตั้งแต่พค. จำนวนทั้งสิ้น 13 ราย ใน 5 อำเภอ อำเภอที่มีผู้ป่วยมากที่สุดคือ ลานกระบือ	ติดตามให้จังหวัดดำเนินการเก็บ serum และ อุจจาระตรวจหา enterovirus 71
Hand foot mouth จ. พิจิตร	สสจ. พิจิตร 20 มิถุนายน 2545	ในสัปดาห์นี้ได้รับรายงานผู้ป่วย 16 ราย พบผู้ป่วยมากตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม จำนวนทั้งสิ้น 48 ราย กระจายใน 4 อำเภอ พบมากที่สุด ในอำเภอเมือง 37 ราย ไม่มีผู้ป่วยอาการรุนแรง ที่ต้องรับตัวไว้รักษาในโรงพยาบาล จังหวัดยังไม่ได้ดำเนินการ confirm เชื้อสาเหตุ	ติดตามให้จังหวัดดำเนินการเก็บ serum และ อุจจาระตรวจหา enterovirus 71

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	ผลการดำเนินงาน
Hand foot mouth กรุงเทพมหานคร	สำนักอนามัย กรุงเทพ มหานคร 20 มิถุนายน 2545	ได้รับแจ้งว่ามีการระบาดของ HFM ในโรงเรียนอนุบาล เรนโบว์แลนด์ สี่ลม จำนวน 14 คน ไม่มีผู้ป่วยอาการรุนแรงที่ต้องนอนโรงพยาบาล สำนักอนามัยกรุงเทพได้กำชับในการเฝ้าระวังและสอบสวน นอกจากนี้ยัง พบว่า ได้มีการระบาดของ HFM ในโรงเรียนอนุบาลอีกสองแห่งคือ เทียนประสิทธิ์ แต่การระบาดได้สงบไปแล้ว และที่โรงเรียน จันทรเจ้าที่กำลังมีการระบาดอยู่ โรงเรียนอนุบาลได้ปิดโรงเรียน 1 สัปดาห์และได้ดำเนินการกำจัดเชื้อในโรงเรียน กทม.ได้เก็บอุจจาระเพื่อส่งตรวจแล้ว แต่ไม่ได้เก็บ Serum เนื่องจากคาดว่าผู้ปกครองเด็กจะไม่ยินยอม	- ติดตามการระบาดและผลการเก็บ อุจจาระส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ - กองระบาดวิทยาได้ออกหนังสือกำชับแนวทางการเก็บตัวอย่างและดำเนินการเมื่อมีการระบาดของ HFM ให้ทุกจังหวัดทราบ
Hand foot mouth จ. ขอนแก่น	สสจ. ขอนแก่น 20 มิถุนายน 2545	จากรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วนมีผู้ป่วยใหม่ในสัปดาห์นี้ 6 ราย ตั้งแต่ต้นปี 97 ราย ผู้ป่วยใหม่เป็นเด็กเล็กในศูนย์เด็ก day care คณะแพทยรพ.ศรีนครินทร์ ศูนย์เด็กได้ปิดเรียน 2 สัปดาห์เนื่องจากการระบาดของ HFM แต่เมื่อเปิดใหม่ก็มีผู้ป่วยอีก ได้ดำเนินการเก็บ pair-serum ผู้ป่วย 11 ราย พบว่ามี recent infection ของ <i>Enterovirus 71</i> 1 ราย การระบาดของ HFM เกิดในหลายอำเภอและยังพบอยู่ แนะนำให้จังหวัดเก็บ fresh stool เพื่อส่งตรวจ confirm เชื้อที่ส่วนกลาง	ติดตามสถานการณ์ต่อไป

ข้อมูลเพิ่มเติมรายงานการเกิดโรค/การระบาดต่อเนื่องจากสัปดาห์ก่อน

โรค/สถานที่เกิดโรค	แหล่งข้อมูล	ผลการสอบสวนเบื้องต้น	ผลการดำเนินงาน
Diphtheria จ. กาญจนบุรี	Myanmar	ได้รับโทรสารจากทางประเทศพม่า ผ่าน WHO ว่าทางประเทศไทยได้เคยแจ้งว่ามี การระบาดของโรคคอตีบบริเวณชายแดน ไทย พม่า ที่ อำเภอ สังขละ กาญจนบุรี นั้น ทางกรมพม่าได้ตรวจสอบไปยังรัฐ มอญ Kayin Tanintharyi แล้ว ทางรัฐ ดังกล่าวแจ้งว่าข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังของ รัฐดังกล่าว ไม่พบว่ามี การระบาดของโรคคอตีบในบริเวณชายแดนแต่อย่างใด	จบการติดตาม

บันทึกท้ายบท

ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา กองระบาดวิทยาได้รับรายงานการป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วน จาก 64 จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น 2,030 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกร้อยละ 93 และเป็นที่น่าสังเกตว่าในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา มีรายงานการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงอย่างแรงค่อนข้างน้อย ประมาณสัปดาห์ละ 4-12 ราย ในขณะที่โรค มือ เท้า ปาก มีรายงานการป่วยในแต่ละสัปดาห์เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จาก 11 ราย ในช่วงสัปดาห์แรกของเดือนมิถุนายน เป็น 45 ราย ในสัปดาห์นี้ และสอดคล้องกับข้อมูลการระบาดของโรคที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้แจ้งข่าวการระบาดและส่งรายงาน การสอบสวนโรคเบื้องต้นมายังกองระบาดวิทยา โดย 5 อำเภอในจำนวนทั้งหมด 9 อำเภอ ที่ได้รับรายงานเป็นการระบาดของโรค มือ เท้า ปาก ซึ่งผู้บริหารของสาธารณสุขก็มีได้หนึ่งนอนใจ ได้มอบหมายให้กองระบาดวิทยาประเมินสถานการณ์และติดตาม แนวโน้มของการป่วยด้วยโรคนี้อย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งได้แจ้งเตือนการระบาดของโรค รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการติดตามเฝ้า ระวังและสอบสวนโรคส่งไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ดังรายละเอียดในหนังสือที่ สร 0210.5/ว 165 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2545

คณะที่ปรึกษา	นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี
บรรณาธิการที่ปรึกษา	นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
บรรณาธิการประจำฉบับ	นางสาวสุชาดา จันทสิทธิ์กร นางสาวอัญชลี ศิริพิทยาคุณกิจ นางวนัสสนันท์ รุจิวัฒน์
บรรณาธิการผู้ช่วย/ฝ่ายผลิต	นางกาญจนาญย์ ตำนาคแก้ว
งานข้อมูล	นางสาวเพ็ญศรี จิตรนาททรัพย์ นางลัดดา ลิขิตยงวรา นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ แยมชื่น
งานพิสูจน์อักษร	นางพงษ์ศิริ วัฒนาศรศักดิ์ นางกาญจนาญย์ ตำนาคแก้ว นางสาวสิริลักษณ์ รัชชิวรงค์ นางสาวสิรินทรา พุดตระกูล นายสุเทพ อุทัยฉาย
งานพิมพ์	นางสาวกฤตติกาณ์ มาท่อม
ออกแบบปกและจัดทำรูปเล่ม	นายถมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์
งานสมาชิกและการจัดส่ง	นางสาววรรณศิริ พรหมโชตชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นายสวัสดิ์ สว่างชม